

Adviesraad **Wet maatschappelijke ondersteuning**

Ambtelijk secretariaat
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Aan: College van B&W van de gemeente Apeldoorn

T: 055 580 22 41
E: cliëntenraden@apeldoorn.nl
www.wmoraadapeldoorn.nl

Datum: 14 februari 2012
Uw brief d.d.:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: WMO1202-01

Betreft: Inspraaknotitie op het 'Kantelen van de individuele voorzieningen Wmo'

Geacht college,

De Adviesraad Wmo, verder te noemen de 'adviesraad', heeft kennis genomen van het collegevoorstel "Het kantelen van de regels voor de individuele voorzieningen Wmo". De adviesraad onderschrijft de noodzaak van het nu invoeren van 'de Kanteling'. Door het toepassen van het gedachtegoed van 'de Kanteling' kan maximaal vorm worden gegeven aan de invulling van het compensatiebeginsel uit de Wmo. Het compensatiebeginsel was al bij de invoering van de kaderwet Wmo in de wettekst verwoord. Door het kiezen van een andere werkwijze zal er nu daadwerkelijk invulling aan gegeven worden.

De Wmo beoogt participatie van de (kwetsbare) burger aan de maatschappij. De participatiedoelstelling laat zich moeilijk meten. Dit wordt mede bewerkstelligd door de opdracht om maatwerk te leveren in te bereiken resultaten en daarbij tevens uit te gaan van het benutten van (eigen) mogelijkheden en te nemen eigen verantwoordelijkheid. Waar dit bij het voornamelijk verstrekken van voorzieningen redelijk te doen was, bepleiten wij bij de nieuwe werkwijze vóóraf de inbouw van een controle instrument. Van meet af aan moeten cliëntervaringen zicht geven op de effectiviteit en haalbaarheid van de gestelde doelen. Anticipeer hierbij op de (mogelijke) overdracht van verantwoordelijkheid voor kwaliteit en toezicht op de inhoudelijke uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning.

De volgorde waarin de beleidsstukken ter behandeling worden aangeboden en de beleidskaders moeten worden vastgesteld, roept twijfels op. In de Nota's 'Participeren in de Civil Society' en 'Iedereen doet mee' (niet officieel vastgesteld) worden de uitgangspunten met betrekking tot de Kanteling geformuleerd en wordt voor versterking van die uitgangspunten gekozen. De invulling van deze uitgangspunten is echter nog lang niet gereed. De kadernota over het vrijwilligersbeleid heeft het licht nog niet gezien, terwijl hierin wel een aantal belangrijke randvoorwaarden voor eigen kracht en verantwoordelijkheid, informele zorg, rol van vrijwilligers et cetera aan de orde zullen komen.

Specifieke opmerkingen van de adviesraad volgen de inhoud van de leeswijzer over de Kanteling met daarbij zo nodig een verwijzing naar de beleidsregels.

1. Opmerking blz. 3, Hoofdstuk 1.1 Leeswijzer, Aanleiding: 'Anticiperen op de vergrijzing en inspelen op de groeiende groep vermogende ouderen'.

Advies: Spreek hier over een groeiende groep burgers die zelf geheel of voor een deel financieel verantwoordelijk kunnen zijn.

N.b.1: Er zijn ook jongere mensen die zelf geheel of voor een deel financieel verantwoordelijk kunnen zijn.

N.b.2: Vervang het woord 'ouderen' waar het kan door 'senioren.'

2. Opmerking blz. 6, Hoofdstuk 2.1 Leeswijzer, cliëntondersteuning, het startpunt:

Het is nog maar de vraag of het houden van 'het gesprek', waarbij de burger 'in de eigen kracht' wordt gezet, leidt tot een situatie waarin zij/hij de situatie weer zelf aankan. Vooral de zinsnede: 'en wordt een onnodig beroep op individuele voorzieningen (Wmo) voorkomen', leidt mogelijk tot misverstanden. Het veronderstelt dat er geen situaties zijn waarbij een 'voorziening' noodzakelijk is om te kunnen participeren. Dit is in tegenspraak met de daaropvolgende tekst.

Advies: Herschrijf betrokken passage zodanig dat het slechts voor één uitleg vatbaar is!

Cliëntondersteuning wordt vooral ingevuld als via het voeren van 'Het Gesprek' iemand weer in zijn kracht zetten (zie ook 'Resultaat cliëntondersteuning' op pag. 7 van de leeswijzer).

De adviesraad wijst er op dat het begrip cliëntondersteuning breder is dan hier verwoord.

De adviesraad heeft in het verleden eerder aangegeven dat de brede invulling van deze prestatie binnen de Wmo voor sommige doelgroepen nooit goed van de grond is gekomen.

MEE ondersteunt mensen met een beperking, deze cliëntondersteuning kent een ruimere invulling dan die van het voeren van 'Het Gesprek' alleen. Gemeenten krijgen waarschijnlijk te zijner tijd meer zeggenschap over deze vorm van cliëntondersteuning met daarbij de middelen van de MEE-organisaties.

Advies: Maak duidelijk wat precies onder cliëntondersteuning wordt verstaan, hanteer indien nodig afzonderlijke begrippen voor wat wordt bedoeld met cliëntondersteuning in het voeren van 'Het Gesprek' en de cliëntondersteuning zoals tot op heden uitgevoerd door de MEE-organisaties. Maak gebruik van de expertise van de MEE-organisaties bij het verkrijgen van taak en middelen van deze organisaties.

3. Opmerking bladzijde 10, Hoofdstuk 3.1 Leeswijzer, Het Gesprek:

Telefonische afhandeling (pagina 10) zou afbreuk kunnen doen aan en een risico kunnen vormen voor het 'nabij zijn, kennis hebben van de leefomgeving van de klant en de mogelijkheden van het netwerk'. De adviesraad vraagt zich af of het telefonisch voeren van 'Het Gesprek' zal leiden tot een compleet beeld van de cliënt.

Advies: Zorg ook voor maatwerk in het voeren van 'Het Gesprek', m.a.w. indien er enige twijfel bestaat over het vermogen van de cliënt om adequaat haar/zijn situatie te schetsen, dan volgt een huisbezoek!

4. Opmerking bladzijde 11 Hoofdstuk 3.2 Leeswijzer: Uitgangspunten bij het kantelen van de regels.

Onder een van de bullets bij de uitgangspunten is bij aansluiten op 'lean' te lezen: 'Niet iedere klant ontvangt een gespreksverslag of dient deze te ondertekenen', terwijl in de beleidsregels onder casus 3 te lezen is: 'Tot slot stelt de Wmo ook andere eisen aan een besluit dan de Wvg dit deed. De nadruk zal nu veel meer moeten liggen op zorgvuldig onderzoek van het individuele geval (Het Gesprek?). Het is dan ook belangrijk de bevindingen van het onderzoek goed vast te leggen'.

Indien het hier daadwerkelijk gaat om 'Het Gesprek', lijkt dit tegenstrijdig met elkaar.

Nb.1: Het lijkt de adviesraad van belang voor zowel de consulent als ook de cliënt om naderhand in een verslag te kunnen zien wat er is afgesproken.

Nb.2: Heldere afspraken zijn onzes inziens noodzakelijk om de informele sector bij de beleidsuitvoering betrokken te krijgen en te houden.

5. Opmerking bladzijde 12 Hoofdstuk 3.2 Leeswijzer: Afwijkingen ten opzichte van de modelregels van de VNG.

Twee artikelen zijn niet over genomen uit de modelverordening maar overgenomen uit de huidige verordening. Valt dit onder het behouden van het goede uit de oude verordening en gaat het hier om het behouden uit het aangepaste besluit (er zijn in 2009 en 2011 wijzigingen in de besluiten aangebracht)?

6. Opmerking bladzijde 13 Hoofdstuk 3.3 Leeswijzer: Gesprek en zorgvuldig proces.

De verschillen tussen oude en nieuwe verordening worden hier in een staatje genoemd. Bij 'Oude verordening' staat als eerste: 'Gaaf uit van zorgplicht'. De adviesraad wijst er op dat de zorgplicht bij de introductie van de Wmo al was vervangen door de compensatieplicht. Dit heeft op zich niets van doen met 'De Kanteling'. Ook het voorliggend zijn van collectief boven individueel en goedkoopst compenserend (i.p.v. passend) is nog steeds actueel.

Advies: Laat deze vergelijking weg.

De adviesraad wenst u succes met het beleid rond de invoering van 'De Kanteling' temeer omdat dit de kansen op het bieden van maatwerk vergroot. Wij zijn graag bereid, indien gewenst, een en ander mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J.H.J. Schreuder', written over a horizontal line.

J.H.J. Schreuder
Voorzitter Adviesraad Wmo gemeente Apeldoorn